

ZATERDAG
21 SEPTEMBER
2024

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
ORGELSPEL

HELVOIRT

25STE ZONDAG DOOR HET JAAR

**Samen vrede scheppen,
vrede scheidt verbinding**

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag	5 oktober	19 uur	Viering
Zaterdag	19 oktober	19 uur	Viering
Zaterdag	2 november	19 uur	Allerzielen

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

PAX

Ontwerp: Sanne Claaroud

VREDESWEEK.NL

14 T/M 22 SEPTEMBER 2024

**SAMEN VOOR
VREDE. NU!**

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*Het leven voert ons naar dit huis
waar 't woord aan ons geschiedt.
God roept zijn naam over ons uit
en wekt in ons het lied.*

*Dit huis van hout en steen
dat lang de stormen heeft doorstaan,
waar nog de wolk gebeden hangt
van wie zijn voorgedaan.*

*Dit huis dat alle sporen draagt
van wie maar mensen zijn.
De pijler die het alles schraagt
wilt Gij die voor ons zijn?*

WELKOM

Welkom jullie allen, hier in dit huis,
waar wij elkaar begroeten
met de hand op ons hart
en met een woord van vrede.

Hier komen we uit onze schuttersputjes
en breken we de muren af
waarachter wij ons soms verschansen;
hier overstijgen wij grenzen tussen wij en zij.

Dan zal er vrede zijn,
waarnaar wij juist in deze Vredesweek
nog meer snakken dan anders,
met al die oorlogen waar wij bij betrokken zijn.

LIED

*Zal dit een huis een plaats zijn waar
de hemel opengaat
waar Gij ons met uw zegen troost
waar Gij U vinden laat?*

*Dit huis slijt met ons aan de tijd
maar blijven zal de kracht
die wie hier schuilen verder leidt
tot alles is volbracht.*

VERSTLLEN

Verstillen wij nu even
om ons open te stellen voor het besef
dat wij gedragen zijn
en dat we elkaar kunnen dragen.

SCHULD EN VERGEVING

V. **Waarom zou ik mijn handen
willen wassen in onschuld?
Zouden wij ons niet beter
met elkaar kunnen verzoenen?
Want het was toch nooit de bedoeling
dat wij van elkaar zouden vervreemden?**

**Waarom zouden wij Gods rijk van vrede
alsmaar voor ons uit schuiven?
En waarom schuiven we
het kwaad en het lijden dat ons treft,
zo graag in de schoenen van God?**

A. **Het zij ons vergeven
door wie eronder lijden,
het zij ons vergeven
door U, onze God, het hoogste Goed.**

BEZINNING

V. **Geef vrede door van hand tot hand,
je moet die schat bewaren,
bescherm haar als een tere vlam.**

G. *Dona nobis pacem in terra,
Dona nobis pacem, Domine.*

V. **Geef vrede door van hand tot hand,
wees vriendelijk in woord en daad,
bewogen om Gods schepping.**

G. *Dona nobis pacem in terra,
Dona nobis pacem, Domine.*

V. **Geef vrede door van hand tot hand,
als brood om uit te delen;
zo kunnen wij breuken helen.**

G. *Dona nobis pacem in terra,
Dona nobis pacem, Domine.*

GEBED

**Dat wij vrede brengen in deze donkere tijden,
waarin oorlogen ons uit elkaar drijven
en we van elkaar dreigen te vervreemden.
Dat wij steeds weer zaadjes planten,
waaruit liefde en vriendschap kunnen ontspruiten.**

**Als geen ander staat Gij, o God,
voor vrede op aarde.
Met uw zegen als vaste grond onder onze voeten
kunnen wij een nieuwe wereld scheppen
waarin vrede duurzaam is en oorlog taboe.**

A. **Amen. Moge het zo worden.**

LIED

K. *Als Gij niet zijt*

G. *de grond waarop ik sta
de bron waaruit ik put
de einder waarheen ik ga –*

K. *als Gij niet zijt*

G. *wie ben ik dan
in tijd en eeuwigheid?*

LEZING UIT HET BOEK MICHA (4:1-5)

**Eens zal de dag komen
dat de berg met de tempel van de Heer
rotsvast zal staan, verheven boven de heuvels,
hoger dan alle bergen.
Volken zullen daar samenstromen,
machtige naties zullen zeggen:
‘Laten we optrekken naar de berg van de Heer,
naar de tempel van Jakobs God.
Hij zal ons onderrichten, ons de weg wijzen,
en wij zullen zijn paden bewandelen.’
Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht,
vanuit Jeruzalem spreekt Hij.
Hij zal rechtspreken tussen machtige volken,
over grote en verre naties een oordeel vellen.
Dan zullen zij hun zwaarden omsmeden
tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen.
Geen volk zal meer het zwaard trekken
tegen een ander volk,**

geen mens zal nog de wapens leren hanteren.
Ieder zal zitten onder zijn wijnrank
en onder zijn vijgenboom,
door niemand opgeschrikt,
want de Heer van de hemelse machten heeft
gesproken.
Laat andere volken hun eigen goden volgen;
wij vertrouwen op de naam van Hem,
onze God, voor eeuwig en altijd.

LIED

G. *We zijn geen vreemden voor elkaar,
al spreken we andere talen.
We zijn geen vreemden voor elkaar,
we zijn van één zon de stralen.*

K. *We vormen een geheel
en jij en ik zijn deel*

G. *waar één mens lijdt,
lijdt heel de wereld.*

G. *We zijn naar 't zelfde beeld gevormd,
al zien we met andere ogen.
We zijn naar 't zelfde beeld gevormd,
door één Levensgeest bewogen.*

K. *We vormen een verband
zijn aan elkaar verwant,*

G. *waar één mens sterft,
sterft heel de wereld.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS, uit de Bergrede (5:21-24.38-45).

*Op een berg spreekt Jezus over vergeving en
verzoening en over de weg naar vreedzaam
samenleven.*

‘Jullie hebben gehoord dat destijds tegen het volk is
gezegd: “Pleeg geen moord. Wie moordt, zal zich
moeten verantwoorden voor het gerecht.” Dit zeg ik
daarover: ieder die in woede tegen zijn broeder of
zuster tekeergaat, zal zich moeten verantwoorden
voor het gerecht. Wanneer je jouw offergave naar
het altaar brengt en jij je daar herinnert dat je
broeder of zuster iets tegen jou heeft, laat je gave

dan bij het altaar achter; ga je eerst met die ander
verzoenen en kom daarna je offer brengen.

Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Een oog
voor een oog en een tand voor een tand.” Dit zeg ik
daarover: verzet je niet tegen wie kwaad doet, maar
keer degene die je op de rechterwang slaat, ook de
linkerwang toe.

Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Je moet je
naaste liefhebben en je vijand haten.” Dit zeg ik
daarover: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie
vervolgen; alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen
van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zon immers
opgaan over goede en slechte mensen en laat het
regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.’

LIED

G. *We zijn een leven onderweg,
al volgen we andere wegen.
We zijn een leven onderweg,
en wie komt geen ander tegen?*

K. *De grond van dit bestaan
in vrede samen gaan*

G. *wie één leven redt,
redt heel de wereld.*

OVERWEGING

De Vredesweek bestaat al sinds 1967. Dit jaar loopt
die week van 14 tot en met 22 september. We zijn
dus nog net op tijd om daar een viering aan te
wijden. Dat is ook hoognodig, want het lijkt erop dat
we elk jaar verder afdrijven van het ideaal van
vrede op aarde. Eerst was er al de brute inval van
Rusland in Oekraïne, maar sinds 7 oktober 2023 is
daar nog een gevaarlijke brandhaard bij gekomen
door de terroristische aanval van Hamas op
Israëliësch grondgebied. Deze aanslag is gevolgd
door een ongeproportioneerd gewelddadige reactie
van Israël's regering, waarbij naar schatting al zo'n
40.000 Gazanen, onder wie vele onschuldige burgers
en kinderen, het leven hebben verloren en enorme
verwoestingen zijn aangicht.

Dat alles laat ons niet onberoerd. We voelen ons
betrokken bij de Oekraïners die we als vluchteling

in ons land opvangen of al jarenlang ondersteunen in hun strijd, aanvankelijk met helmen, toen met Leopard tanks en nu al met F 16's. Met het risico dat we worden meegezogen in een rechtstreekse oorlog tussen Rusland en de NAVO. Ook worden wij door het bloedige conflict tussen Hamas en Israël heen en weer geslingerd tussen twee tegenstrijdige gevoelens; we hebben veel sympathie voor Israël, dat in Hamas een vijand heeft die uit is op de vernietiging van de staat Israël, maar tegelijk hebben we ook veel compassie met de Palestijnen in Gaza en op de West Bank.

Veel van wat er nu gebeurt, vervult ons met afschuw omdat het gewoonweg mensonwaardig is. Maar we moeten ons ook openstellen voor wat er óók gebeurt aan positiefs: er zijn tal van mensen die zich inzetten voor gerechtigheid en vrede. Zelf moeten we zelfs de kleinste kansen benutten om vrede te stichten en het recht te laten zegevieren. Niemand van ons is een Atlas, die heel de wereld op zijn schouders kan dragen. Maar wel kunnen we ons aangesproken weten door het oude strijdlid van Dirk Witte, dat zegt: 'Mens, durf te leven. Hou een hart vol van warmte en van liefde in je borst. Wees op je vierkante meter een vorst.'

Kort orgelspel

Hoe kan die vierkante meter er dan uit zien? Wapens brengen nooit duurzame vrede. Vrede vraagt om verbinding, om eenheid in de verscheidenheid. Verschillen prima, maar liever geen versplintering want losse groepjes zitten elkaar al gauw in de weg. Het is dan ook verre van ideaal dat versplintering en polarisatie in onze samenleving en in onze kerken heel normaal aan het worden zijn. Wie zich ten diepste verbonden weet met anderen, zal alles doen om geweld en oorlog te voorkomen.

Vrede scheppen kan iedereen als we de mens blijven zien in de ander. Hierover kunnen we veel leren van Jezus, die in het evangelie van vandaag rake en radicale uitspraken doet. Van vrede-stichters zegt hij dat juist zij op de goede weg zijn, naar een meer ideale wereld. In die wereld sneuvelen oude gedragspatronen, zoals iemand het leven benemen of de huid vol schelden, want ook dat is dodelijk. Daaraan voegt Jezus een sterk staaltje toe. Als je, vroom en wel, je religieuze plichten gaat vervullen, dan kan het je plotseling te binnen

schieten dat iemand *iets tegen jou heeft*. Let wel op dat laatste: ook al ben jij het slachtoffer en al is de ander de dader, toch moet jij de eerste stap zetten om je met die ander te verzoenen. Pas dan kun je met een gerust hart God alle eer gaan bewijzen.

Ook preekt Jezus geweldloosheid, zoals bijvoorbeeld ook Gandhi en Maarten Luther King dat deden. Met zo'n houding kun je het winnen als iemand jou met geweld tegemoet treedt. Hierin gaat Jezus zover dat we zelfs onze vijanden moeten liefhebben. Zelf laat hij zien dat dit kan. Als hij aan zijn kruis de laatste adem uitblaast, is dat meer dan de laatste ademtocht van een stervende. In zijn geval is dat zijn levensadem, die hij ons inblaast om in zijn geest hart te hebben voor elkaar, wie dat ook is, zelfs voor je vijanden. Zo kan er een nieuwe wereld ontstaan, waarvan we nu alleen nog maar kunnen dromen. En zo kan God ons de kracht geven om waar te maken wat wij dromen.

LIED

*Zachte krachten winnen
winnen aan het eind
en liefde heeft het laatste woord,
het laatste woord leeft diep van binnen.*

*Zachte krachten winnen
winnen van de tijd
ik hoor het fluisteren in mij,
de zin van alle aardse dingen.*

BELIJDENIS

- V. Geloven in een betere wereld, in een menswaardig bestaan, geloven in liefde voor wie dan ook, in recht en vrede in godsnaam.
- A. Geloven in grote verhalen en idealen, maar ook zelf het nodige doen om de miserie te bestrijden en te helpen waar de nood het hoogst is.
- V. Geloven in onze eigen kracht, maar meer nog geloven in elkaar, want we vormen een hechte gemeenschap, waar we steun en bemoediging vinden.

- A. Geloven dat dit alles haalbaar en zinvol is en dat er zegen op ons werk zal rusten. In het vertrouwen dat we gedragen worden door God, die de barmhartigheid zelve is, als we streven naar een betere wereld.

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

LIED

*Voor mensen die naamloos
kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan:
ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij krijgen een naam.*

*Voor mensen die roepend,
tastend en zoekend
door het leven gaan:
verschijnt hier een teken,
brood om te breken –
wij kunnen bestaan.*

*Voor mensen die vragend
wachtend en wakend
door het leven gaan:
weerklinken hier woorden,
God wil ons horen –
wij worden verstaan.*

*Voor mensen die hopen
wankel gelovend
door het leven gaan:
ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij worden verstaan.*

GEDACHTENIS

- V. Wij delen met elkaar het gebroken brood, als teken van onze vurige hoop dat de gebrokenheid van onszelf, van ons leven, van onze wereld, niet tot uiteenvallen hoeft te leiden.

Juist omdat we zo gebroken zijn, weten we dat we gedeeld kunnen worden om een zegen te zijn voor elkaar.

Brood breken en met elkaar delen is een teken, dat spreekt van ons verlangen naar ruimte en liefde voor iedere mens, voor vriend en vreemde.

Denk aan die pijn hebben, tobben, in 't ongewisse verkeren en ben dankbaar om hen die – geen moeite te veel – hen bijstaan.

Bid voor hen die alle lief en leed met ons deelden en ons zijn ontvallen, naam voor naam, gezicht voor gezicht.

In dankbaarheid en liefde gedenken wij Maud van den Bergh – Bouquet. Zij is overleden op 17 september 2021. Eeuwige, Bron van alle leven, koester haar naam en de namen van al onze lieve doden, schrijf ze in de palm van uw hand, dat zij geborgen zijn bij U.

Voor allen die moeten leven met een lege plaats aan hun zijde: een gemis dat niet te benoemen valt. Wees voor hen een bron van kracht.

Bidden wij voor allen die de weg kwijtraken in onze wereld, die zo verward is en zo vol is van aanhoudend oorlogs- en natuurgeweld.

Wees ons nabij nu alles zo onzeker is. Geef ons de kracht en de moed om vol te houden; dat de wanhoop ons niet overmeestert.

- A. Er zij licht, vrede, rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,*

*geborgen
in de bevende zekerheid*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

- V. Aan deze tafel gedenken wij Jezus,
een gelovige Jood in hart en nieren,
die door zijn godsvertrouwen
een toonbeeld kon worden voor ons.

**Zo zien wij wie wij zelf kunnen worden:
mensen van vlees en bloed zijn wij,
maar ook vol van God, net als hij.**

G. *Ubi caritas et amor,
ubi caritas, Deus ibi est.*

*Waar liefde heerst en vriendschap,
waar liefde heerst, daar is God.*

- V. Hij leefde van wat komen gaat
en bracht Gods nieuwe wereld op gang.
Hij trok op met randfiguren,
bij voorkeur met hén deelde hij zijn tafel.
Zo kreeg hij vele volgelingen,
vrouwen en mannen, die erkenden
dat hij gedreven werd door Gods Geest.

**Steeds was hij voor anderen in de weer,
vooral voor zieken en de minsten der mensen,
maar ook vaak in gebed verzonken,
om nieuwe krachten op te doen.**

G. *Ubi caritas et amor,
ubi caritas, Deus ibi est.*

- V. Toen hij afscheid nam van zijn volgelingen,
nam hij een brood, brak het en zei:
‘Dit ben ik, mijn leven, dat gebroken wordt
en dat ik met jullie heb gedeeld.’

**Ook nam hij een beker met wijn
en zei: ‘Dit is mijn levensbeker,
die staat voor mijn levenstaak, mijn missie,
die ik nu aan jullie overdraag:**

**ga door met wat mij steeds bezielde.
Blijf dit doen om mij te gedenken;
zo hou je mij niet alleen in ere,
maar ook in leven.’**

**Pontius Pilatus liet Jezus kruisigen
als was hij een oproerkraaier,
maar na zijn dood hebben zijn volgelingen,
vrouwen voorop, tot hun eigen verbazing
ervaren dat hij méér leeft dan ooit tevoren.**

G. *Ubi caritas et amor,
ubi caritas, Deus ibi est.*

- V. Overal gingen ze anderen winnen
voor hun overtuiging dat Jezus leeft
en dat hij blijvend daar te vinden is
waar Gods nieuwe wereld ontspruit.

**Tot aan de voleinding van deze wereld
worden wij aangevuurd door zijn Geest,
die ons uittilt boven wat we zelf kunnen.**

**Bezield door deze Geest gaan wij verder,
solidair met vriend en vreemde, wie dan ook,
in het besef dat er een betere wereld aanbreekt
als wij elkaar de hand reiken.**

Laten wij nu zingend bidden, zoals Jezus bad.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

UITNODIGING

Welkom aan deze tafel
waar we brood en wijn met elkaar delen,
waar plaats is voor iedereen,
want deze tafel is de plaats van vergeving en
verzoening.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*Wie in Gods schaduw wonen wil
en bij Hem schuilt, gerust en stil,
wie als een vriend op Hem vertrouwt,
wie Hij zo in zijn hoede houdt
zingt in het donker van de nacht:
Gij zijt de morgen die ik wacht,
het licht, het leven dat mij daagt,
Gij, de omarming die mij draagt.*

*Zoals Hij zelf gesproken heeft:
vertrouwen is niet tevergeefs.
Een antwoord ben Ik voor wie roept,
een onderdak voor wie Mij zoekt.
Ik houd je hoog een leven lang,
verjaag de schimmen van je angst.
Jou heb ik vrijheid toegedicht.
Mijn vrede vult je dag met licht.*

GEBEDEN EN LIED

V. Lieve Schepper van alle leven,
van waarheid en schoonheid,
tot U bidden wij:

Hoor onze stem.
het is de stem van slachtoffers van oorlogen,
en van geweld tussen enkelingen en naties.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.*

*Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

V. Hoor onze stem,
het is de stem van alle kinderen die lijden,
als mensen blijven vertrouwen op wapens.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

V. Hoor onze stem,
het is de stem van talloos velen,
- in ieder land en iedere tijd -
die oorlogen willen uitbannen
en graag duurzaam in vrede leven.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

AFSLUITING

Fijn dat u er was. Achter in de kerk ligt weer een
Nieuwsbrief voor u klaar. Geniet van de
kleurenpracht in de natuur nu het volop herfst aan
het worden is. Mag ik u nu uitnodigen te gaan
staan voor de Zegenwens.

ZEGENWENS

V. *De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. Wees gezegend en wees een zegen voor elkaar,
in de naam van de Vader, de Zoon en de
heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

LIEDKEUZE

- A 78 Het leven voert ons naar dit huis,
Sytze de Vries / Willem Vogel.
- K 103a Dona nobis pacem,
Iowa Community.
- A 204 Als Gij niet zijt,
Peer Verhoeven / Willem Vogel.
- A 153 We zijn geen vreemden oor elkaar,
Marcel Zagers / Willem Vogel.
- A 178 Zachte krachten winnen,
Marcel Zagers / Willem Vogel.
- A 41 Voor mensen die naamloos,
Henk Jongerius / Jan Raas.
- A 261 Klein Danklied,
Ad den Besten / Michael Stumpel.
- ? Ubi caritas et amor,
Taizé.
- A 273 Onze Vader verborgen,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.
- A224 Wie in Gods schaduw wonen wil,
couplet 1 en 3,
Sytze de Vries / Willem Vogel.
- A 277 Kom, adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal.
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Logo van de Vredesweek 2024.

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de
Liturgische Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.
Lectoren: Inge Goossens en Wim Weren.
Overweging: Wim Weren.
Koor onder leiding van Marcel Zagers.
Organist: Jac Peeters.

INTENTIES

Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen hiervoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.

**EN DENKT U ALVAST NA OVER INTENTIES
DIE U WILT INDIENEN VOOR DE
GEDACHTENISVIERING OP ALLERZIELEN.**

© Open Kerk Helvoirt 21 september 2024